

'Electrabel schuift te veel kosten door naar consument'

Eric De Keuleneer legt winstmechanismen van stroomproducent bloot

(tijd) - De stroomproducent Electrabel profiteert nog te veel van investeringen die de Belgische elektriciteitsverbruiker in het verleden heeft betaald. Dat vindt Eric De Keuleneer, de wegbereider voor de Belgische energieliberalisering. 'Vroeger werden alle kosten aan de consument doorgekend, terwijl de wisten naar Electrabel vloeiden. Helaas gebeurt dat ook nu nog', zegt De Keuleneer. Hij haalt het voorbeeld aan van de 1,7 miljard euro die Electrabel uit de afsplitsing van Elia kon halen.

De Keuleneer is bezorgd om wat er zich afspeelt op de Belgische energiemarkt. Door de fusie van Suez met Gaz de France verdwijnt de kans op een beetje concurrentie op de Belgische markt. Gaz de France was de enige ernstige uitdager van de Suez-dochters Distrigas en Electrabel, merkt De Keuleneer op. De voor-malige zakenbankier bij de Centrale Bank is nu topman van de financiële instelling Credite (ex-CBHK) en zit in de toezichtraad van de CBEA, de Belgische financiële toezichtshouder. Zeven jaar geleden adviseerde hij de Belgische regering bij de liberalisering van de energiesector, als voorzitter van de expertswerkgroep. Sindsdien bleef hij de ontwikkelingen op de stroommarkt als 'goede burger' opvolgen, wat uitmondde in een studie met enkele aanbevelingen.

Eric De Keuleneer: 'Het Belgische elektriciteitsnet werd vroeger bijzonder voorzichtig beheerd. Daardoor kunnen producenten winsten boeken, met tegelijk aantrekkelijke prijzen voor stroomverbruikers. Maar dat is nu niet het geval. We moeten

De Keuleneer: 'Electrabel schreef een deel van de hoogspanningsinfrastructuur veel sneller af (gemiddeld ongeveer op 8,5 jaar) dan eigenlijk zou moeten. Die versnelde afschrijving leidde tot hogere tarieven, en dus hogere kosten voor de elektriciteitsverbruikers. Door de snelle afschrijving was de boekhoudkundige waarde van de hoogspanningsnetten in 2001 ongeveer 1,6 miljard euro.'

'Electrabel wou zijn hoogspanningsdivisie niet aan deze boekwaarde afstoten, maar aan constructie- of marktwaarde (ruim 3,3 miljard euro). Deze herwaardering betekende dat Electrabel voor ruim 1,7 miljard euro aan afschrijvingen belastingvrij terugnam. Het betekent ook dat Elia een hoge god-will in zijn boeken meekreeg, die ook de gemeenten moesten meebetalen toen ze aandeelhouders van het bedrijf werden.'

'Die hoge waardering van netactiva zadelde de consumenten opnieuw op met hogere kosten. De aandeelhouders van Elia krijgen immers een vergoeding voor het ingezette kapitaal via de zogenaamde gereguleerde activa (de RAB, Regulated Asset Base). Hoe hoger die activa van Elia,

hoe meer de eindverbruikers zullen moeten betalen. Daarom wil Electrabel dat er nu zo weinig van de goodwill wordt afgeschreven. Als aandeelhouder krijgt het hier een vergoeding op. 'Elia zit nu echter opgescheept met een verzwaakte balans. Elia, de nieuwe spil van het stroomnet, heeft echter middelen nodig om te investeren in zijn netten. Elia en Fluxys moeten als netoperatoren onafhankelijk worden van spelers op de vrijgemaakte markt. Dat gebeurt in vele andere landen.'

IK BEN VOORSTANDER OM DE PROVISIES VOOR DE ONTMANTELING VAN DE KERNCENTRALES VAN DOEL EN TIHANGE TE BEHEREN ALS EEN PENSIOENFONDS.'

David ADRIAENS

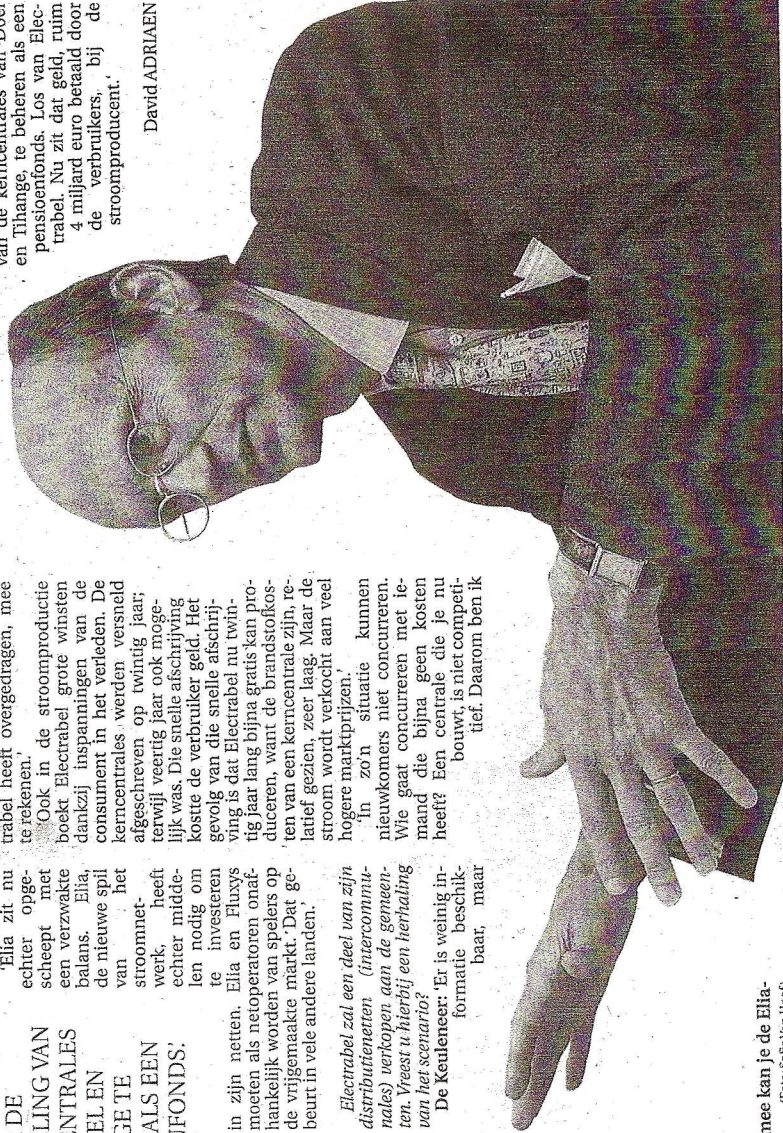
ik vrees dat dit nu ook gebeurt met de intercommunales. Wat bij Elia gebeurde, kan men niet meer veranderen. Maar bij de intercommunales zou men moeten zorgen dat er geen herwaardering van de netten komt. En hier mag men ook niet vergeten de pensioenschulden die Electrabel heeft overgedragen, mee te rekenen.'

Ook in de stroomproductie boekt Electrabel grote winsten dankzij spanningen van de consument in het verleden. De kerncentrales werden versneld afgeschreven op twintig jaar; terwijl veertig jaar ook mogelijk was. Die snelle afschrijving kostte de verbruiker geld. Het gevolg van die snelle afschrijving is dat Electrabel nu twintig jaar lang bijna gratis kan produceren, want de brandstofkosten van een kerncentrale zijn, relatief gezien, zeer laag. Maar de stroom wordt verkocht aan veel hogere marktprijzen.'

In zo'n situatie kunnen nieuwkomers niet concurreren. Wie gaat concurreren met iemand die bijna geen kosten heeft? Een centrale die je nu bouwt is niet competitief. Daarom ben ik

meek kan je niet enkel de bouwers van nieuwe centrales ondersteunen. Mer dat geld kan je ook de Elia-taks vervangen, de pensioenverplichtingen betalen en de ontmanteling van Mol en Dessel financieren.

'Ik ben ook voorstander om de provisijs voor de ontmanteling van de kerncentrales van Doel en Tihange, te beheren als een pensioenfonds. Los van Electrabel. Nu zit dat geld, ruim 4 miljard euro betaald door de verbruikers, bij de stroomproducent.'

schouten

Eric De Keuleneer: 'Een belasting op de kerncentrales van Electrabel kan 1 miljard euro opleveren. Daarmee kan je de Elia-taks vervangen, de pensioenverplichtingen betalen en de ontmanteling van Mol en Dessel financieren.'

(Foto: Sofie Van Hoof)